

№ 5092/98 - 100. Эйтис Коранд есет. таван
улл. лгс. ард.
Э.У.

3 до. 40 фел. - бор.

М. П. АКАДЕМИЯ
НАУК И ОБРАЗОВАНИЯ
72 17 52

Nekány sjo' az egyetemi tanulmányi és vizsgálati szabályzatok
reformjáról.

Az egyetemen ma érvényben levő tanulmányi és vizsgálati szabályzatok nélkül való tanúságok tesznek az egyetem tevékenységét előtűntető statisztikai adatok, melyek kedvespöllum aránytalanságok mutatnak ki az egyetemi tanulmányokra beirattkozók és az egyetemen pályázókkal szemben köztük. Ugyanazok tanuskodnak azok a panaszok is, melyeket az egyetemből kilépő fiatal emberek egyetemi tanulási korszakukról illetőleg országjárásuk hallanak, és a gyengeségük észre, melyet a fiatal emberek legtöbbje maga is bevallani kénytelen, mi kora az iskolai padjáról az élet szolgálatába lép.

E baj kiküszöbölésére nagy részben a szabályzatok rendezetlenségéből ered. Először keresnünk azokban azok alapelvek tisztá kihasználását, melyek egy részben a tanulmányok rendjét, más részben a vizsgálatok követelményeit kell hogy megállapítsák.

A tanulmányi rend alapelve gyant
 a tanuló szabadságát hangsúlyozva,
~~de attól attól a túlságos követelés~~
 De mivel ez az a nem-tanulási
 vezetett, sűrűsége mutatkozott a
 tanulónak szabadságát ^{más} tanulmányi
 ideje alatt is alapvető, elővisszafordítva
 előszövegűk stb. által meggyőzték.
 A vizűt urután, hogy a tanuló jó
 sikerrel tudjon visszatérni kötelező
 tantárgyakat nélkül előírni, s e
 földes-jóvá követhetőség ~~egyetlen~~
 az lett, hogy a névleg szabad tanuló
 vállaira ma más oly feladatok ne-
 hedernek, melyek ^{szükség} erők fölül-
 müljék, sőt nem csak a tanuló sa-
 badságában, de magában a tanulóban
 is akadályoztatják. A szabad szű
 helybe is működő ^{található} ~~szükség~~ képzés
~~helye~~, amely mellett a jogok, az
 csoportok helyes tanulmányi munká-
 idejében alig talál csak egy évet is,
 melyet a visszatérő képzés gondjától
 menten egyik odaadással ~~szükség~~
 , ~~valóságos~~, ~~szükség~~ ~~szükség~~
~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~
 tanulmányi ~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~

Felkísérletes teljesítés

~~szükség~~

~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~ F
~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~
 E képzés ^{teljes} ~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~
 meates tanuló ~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~
 Könyvek kibájnás ~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~
 nem tanulmány ~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~
 meg nem követelhetők, semmit nem ~~szükség~~ ~~szükség~~ ~~szükség~~

Ellemben mindazon vizsgálathoz,
melyek (mint a vizgatható állományok)
gyakorlati életükben képezték,
Különösen az gyakorlatban ~~szükséges~~ ^{szükséges} névre
~~tanulmányos juttatás~~ ~~hott~~ illetőleg
kell tisztelni szabályok s ezek ~~szükséges~~
és elégséges és ha követelmények
jösszük azokra fekteték.

~~Egy szöveg~~ ~~egy szöveg~~
az ~~együtt~~ ~~tanulmányos tanítás~~ ~~igazán~~
Egy szöveg legyen a tanulmányi rendszer
tanítás igazán tanulmányos, a gyakorlati
képzés viszont igazán gyakorlati.

A tapasztalat eddigelő világban
~~megfe~~ megmutatta;

Javaslat az egyetemi tanulmányi rend átlá-
lás követelmények illetőleg.

a) hogy a tanulók szorgalmának
folytonos ellenőrzése nélkül nálunk
minem tanítás.

b) hogy a tanításra az előadás
egy magában nem elég.

c) hogy a tanulók ideje alatt tesze-
delmes és nehéz tanításokat ~~is~~ ^{s hogy még} ~~is~~ ^{hatalmas} ~~pedig~~
rossz időben tartott vizsgálók ~~sokasága~~
a belkiismeretes tanulást majdnem
lehetővé teszi.

E bajokon segíthetünk :

a) ha pontosan megírjuk a tanszék
követelményeit, de úgy, hogy a követelmények
a szükséges minimumra szorítkozzanak,
arabnak szigorú betartását valóban
megkivánhatjuk.

b) ha az előadások mellett collo-
quiumokat gondoskodunk, melyekben
a tanszék tantervét kérdés és felelet
alakjában ismételni célszerű.

c) ha a tanítás ideje alatt eddig
tartott vizsgák (alpvizsga, elővizsgák stb.)
és követelmények
számát a mennyire lehet lejjelítjük,
és különösen gondoskodunk arról, hogy
a vizsga oly időre esik, amikor a
további tanulási menetben akadályt nem
képez.

A fentebbiak értelmében az egyetemi
tanulmányi rend főbb kivonalaiban
a következő lehetne:

Az egyetemen szabad választása szerint
hallgathat előadásokat minden a ki-
vétel nélkül a tudomány el^őjárásának
szabályait lesz annak hallgatója.
Azoktól azonban a ki^{vétel} ^{tanulmányi alapszabály} ~~szabályok~~ -

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

készenemű nyilvánítt gyűjtésére
Központi elv (ügyed, hű, oros stb)
megkiványa az ezetén, hogy a nevelés
népve legfontosabb tantárgyaktól összevált.
Ezt kötelező tanfolyamokat hallgatásnak.
Az e tanfolyamokba felvett tanárgyakat
köteles a tanuló a megválasztott ~~személy~~
és elvmentelésnek folytatás ellenőrzése
mellett megtanulni.

Er a kötelezőkij felvételek legfeljebb
3 tantárgyra terjedendő ké, úgy hogy
a hallgató ezek által tudt később
ne legyen a mindjában álljon ezem
hajlamosnak és ~~szükség~~ igényeinek
megfelelőleg más tantárgyakat is sike-
resen fejezhessen. ~~Megválasztás~~ ^{hell választás}
ezek a köteles tantárgyakon kívül
a felvételek hallgatandó öszes
órát számát is és kívánatos, hogy
a tanári kas ezek megválasztásában
is a tanulóknak tanácsadójuk legyen.

A köteles tantárgyaktól az egyes
tanulmányok alatt előre megállapított
és a tanóra rendben ~~az~~ kitett órákban
collageimok testatnak a tanulás ^{ok} alatt
és a tanulás ellenőrzése alatt álló
repetitorok által.

(Minden év folyamán lehetne egy-egy
repetítorra).

A tanuló a tanús vagy a repetítoros
felkészítésére köteles a tanulmányok
folyamában ~~hívni~~, különös jelent-
sége mellett, ~~is~~ beszélni colloquium,
és kivétel, hogy minden tanuló
egyik éves tantárgyából legalább 3 szor,
felvétel tantárgyából legalább 2 szor
teherrel eleget a kötelezettségnek.

~~A tanús maga~~ Minden tárgy tan-
tárgyát legalább egyszer maga a tanús
köteles a ~~szóbeli~~ tanulót meghallgatni.

Gyakorlatoknál a szóbeli colloquiumot
gyakorlati feladatok, képzésére próbálhatja.

A colloquiumok sikeres megtartására
a tanús által az indexbe jelezett bizo-
nyíték, a tanulók arra ^{ja} jövedelkeznek,
hogy tanulmányuk következő magya-
sabb évi be lépjen.

A tanuló ki colloquiumokat nem tartott,
vagy azokban kelteő haladást nem tanu-
sított a tanulmány magasabb évi be

nem is ad ki a köptetés, ha csak annak meg-
nyitása előtt (tehát ^{a mai tanús beosztás mellett} September 1° felébe)
az illető tárgyban, vagy tárgykörben sikeres

megelőző hetek tülelöt tetett vizsgálással
 tanuskodtak. Erist e kötelező colloquiumok
 mellett a tanfolyam alatt tartott mindennemű
 vizsgák követelményeit jelentékenyen
 leszállítani lehetne. Jajásnak és orvostan-
 hallgatóinak egyaránt elég volna egy a
 2-ik év végén tartandó alapvizsga, mely
 csak is az elméleti kiképzésre nézve leg-
 fontosabb kitételek tárgyára terjedne ki.
 A jajás alapvizsgájának tárgyai a
 római jog és az egyházjog, az orvostan-
 hallgató alapvizsgájának tárgyai a
 bonctan és élettan lehetnének.

A colloquiumok ^{vagy} ~~itt~~ vizsgák, és az
 említett egy alapvizsga bőven elegendő
~~képzésnek adhatna az egyetem alatt~~
Tudományok

A colloquiumok vagy próbavizsgák és
 az említett egy alapvizsga bőven elegendő
 volna arra, hogy a tanulónak tudó-
 mányos kiképzéséről tanúságot tegyen,
 így aztán a jogi és orvosi vizsgálatok s
 államvizsgák egyjóról mind ^{arra vizsgák mellett megelőző} ~~a vizsgálatra~~ ^{esztendői} ~~tanulmányok után~~
 valóra gyakorolható élet pályára lépjenek,
~~kezdő vizsgák~~ ^{kezdő vizsgák} arra szorítkoztatásuk
 a mi ^{kezdő vizsgák} ~~kezdő vizsgák~~ ^{kezdő vizsgák} ~~kezdő vizsgák~~
 a gyakorlatra ^{kezdő vizsgák} ~~kezdő vizsgák~~ ^{kezdő vizsgák} ~~kezdő vizsgák~~
 keretében ~~kezdő vizsgák~~ ^{kezdő vizsgák} ~~kezdő vizsgák~~ ^{kezdő vizsgák} ~~kezdő vizsgák~~

Ily módon lehetne a vizsgálat
a túlsúlyos követelmények nyomán
hibájától mentek és arról együtt
újra vizsgálják tenni, ~~most ism-~~
~~telre kimondhatjuk, hogy csak akkor~~
~~követelhetők a jelölttől és leírás~~
~~szűk körű követelhetők, hanem ismertet,~~
~~is ha az adott vizsgán töl-~~
~~tel követelhetők, de az adott~~
~~vizsgán csak az~~
Kisebbségi vizsgán, de (Közelgőben
Kellene vizsgálni, mint az eddig a
Sok vizsgára vonatkozó túlsúlyos
Követelés mellett lehetne volt.

~~De az itt kifejtett általános elvek~~
~~váltak általánosak.~~

A fentebbiekben kifejtett általános
elvek jobb megvilágítására megpróbál-
juk az egyes tudományok tananyagát
és vizsgálati szabályait egybevetni
és ismételtben egybeállítani.

Replika követelmények az orvosi tudományok
Kis tananyag és vizsgák illetőleg.

Az orvosi tudomány alapszabályai és követelményei
és az életben vetik meg. Erre a támaszko-
dik a gyógyítás tudománya, melynek vizsgál-
~~ásának~~ Követlen vizsgálata és gyakorlat
által lehet megismerni.

Ezért az orvosi tananyag első részében

a jömlögt a bonstana is af 'ellettana
kell jökettun kitesjökkeðvinnu ar arólinu
meyistisera sáhrisyr tudomárgalra is.

Þygnu þó þer a chemia is a þlegiska
málk ^{lymhlátt vammk} ~~ar~~ ~~hivatu~~ ~~stannu~~, hogg a
tannulát a temisþettudomárgi gundalþögva
móð ^{javat} ~~þer~~ meyrmetessik.

A menyire sáhrisyr a tanþygnu eldó
ris þer a bonstana is af 'ellettana

~~Konst~~ spogubinnu is behto' tannuláru,
ép anjira þvator annu mäsóðis
ris þer a Kliníkai gýakodlak elsa-
jätitara. Gvndskodni hell aþer vót,
hogg a jörendó aror beylátt 2'vut
máðren líjúnólag Kliníkai gýa-
Kodlutokva þvóðilþannu. A ma

þunilla' tannulárgi is viss gýlata'
renduik Ketsýtelenu af a beynagðoðo

líþaja, hogg af arvostanþellgato' meý
votó tannulárgi iweiben is af

anatomia' bót is þyriologiá' bót teandó

Þygnulatuð elttó áll, o aþer a Kliníkai
gýakodlak elsaþalidara elgendo'
idit nem þvóðilþat.

Þerinn tettel a moadvottalura ar arvost-

1
tan hallgatónak négy kötelező tanfolyam
a kötelező lehet.

I. sz. tanév : 1) Chemia Physica Felte-
lés és kéző követés gyakorlatokkal.

II. sz. tanév : 1) Elellan, 2) Szövettan
3) Anatómia

III. sz. tanév 1) Gyógyászat, 2) Kísérletan
3) Általános Kísérletan ^{és előfektés} és a névelés
felvétel sebészeti vagy belgyógyi-
sati klinikán.

IV. sz. tanév 1) Törvényszerű követés
2) Klinikai gyakorlatok (belkór, sebészeti, szemészeti, sült-
ségi klinikán)

V. sz. tanév 1) Klinikai gyakorlatok
(belkór, sebészeti, szemészeti, sült-
ségi klinikán)

2) Elmegyógyászat.
A tanfolyam alatt ~~belgyógyászat~~
kötelező tantárgyak írásbeli vizsgáztatása
a letét könti iratokban 30 lehetne.

A kötelező tantárgyakból colloqui-
umok és próbavizsgák tartatnak úgy
mint az felek általános szabályban lett
kijelölve.

~~Ezen kívül~~ Ezen kívül a 2. sz. tanév
befejezése után, ~~is~~ mindenesetre még a 3. sz.

tanév nyitására előt egy alapszöveg
vörsz költésé meg pedig a ^{szaki} konstanstól
és az életstól. Ez alapszöveg sikeres
lettele és nélkül megmaradt tanítás
átmeneti nem lehetne.

A tanfolyam befejezése után az orvosok
gyakorlatos képzését szigorlat tárgyán

- 1) A belgyógyászat
- 2) A sebészet
- 3) A szülészet
- 4) A gyermekorvos

választás, ezek szűles elméleti alapon
és gyakorlatilag is választás vizsgál-
lándok. Ezek vizsgálat ^{állhat} ~~válasz~~ egy-egy
szorlat, egy elméleti és egy gyakorlati
vizsgálat.

Flóriszai orvosok ^{teljesen} ~~egy~~ kö-
vetelmé kellene, hogy az orvosok
szigorlat után még külön állam-
vizsgát tartsanak a törvényszéki orvostanból,
közegésztanból és az elmegyógyá-
sáttól.

I félév

~~1) Római jog és alban jog történet.~~

- 1) Római állami és állami jog történet.
- 2) Államjogi jogtan (jogi alapfogalmak és a jogrendszer főbb fogalmai)
- 3) Nemzetgazdaságtan.

II félév

- 1) Római jog.
- 2) Európai és magyar jogtörténet.

III félév

- 1) Római jog
- 2) Európai és magyar jogtörténet
- 3) Egyházi jog.

IV félév

- 1) Magyar Közfog államtan
- 2) Római jogi praktikum.

V félév

- 1) Magyar magánjog.
- 2) Magyar politikai törvénykezési jog.

VI félév

- 1) Magyar magánjog.
- ~~2) Magyar politikai törvénykezési jog~~
- 2) Büntető jog
- 3) Magyar magánjogi és perjogi praktikum.

VII félév

- 1) Váltó és Kereskedelmi jog
- 2) Büntető eljárás
- 3) Magyar magánjogi és perjogi praktikum.

VIII félév

- 1) Pénzügytan és pénzügyi jog
- 2) Közigazgatási jog
- 3) Büntető jogi praktikum.

A tanfolyam alatt kötelező ismeret
órák száma hetente 25.

A tanfolyam utalt a 2 ik és
vigen székes volna egy alapvissza,
tízzei: római jog és ezházi jog.

A tanfolyam befejezése után tartatnék
a jogtudományi vizsgálat két részben.

A vizsgálat első részének tárgyai:

- ~~Államjogi~~
1) Magyar közig. jellaj. tárgyal.	1) Magyar közig. államtanul.
2) Magyar magánjog.	2) Közigazgatási és pénzügyi jog.
3) Büntető jog.	3) Büntető jog.

A vizsgálat második részének tárgyai:

- 1) Magyar magánjog.
- 2) Polgári törvénykezési jog. (joggy.)
- 3) Váltó és kereskedelmi jog.

E vizsgálat után két vagy három év
gyakorlat után következőleg a gya-
korlati jogtudományi államvizsgák.

Közigazgatási hivatalnokok kiképzése
Külön, talán csak 3 éves tanfolyam
valna felállításra, melyet e szakon
képzésű államvizsga zárna be.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A büntetői kas egy részt a bírói ügyjogi és a büntetői kasra vonatko-
zó vizsgálaton, más részt a közigaz-
gatási tanús vizsgálaton^{ok} részek első.

Az első csak a tanárszolgálat szabad
szükséglete mellett ^{lehetőséggel} ~~lehetőséggel~~
erőnk arra hivatkozva Tanfelügyelőségtől
gondoskodni nem kell, nem is lehet.

A tanárképzésről illetőleg a köznevelés
a pötödennél is apertokhat magyarságra
szülői Semináriumnak kellene felállí-
tani, melyek a jelöltek a tanár
vizsgálati szabályzat ételeiben két év
alatt az alapvizsgára s azt követő
még két év alatt a szakvizsgára készí-
tendőek.

Az egyetemi tanulmányi rendnek és a
vizsgálati szabályzatnak oly gyökeres
megváltoztatása, mint az a fentebb ja-
vaslatokban körvonalozva van és félre-
bepályázolása az egyetemi tanároknak
tanárjai és vizsgálati alakjában eddig
érvényes jövedelmek. E jövedelmek
eddiget a tanári körök köztélés vették
volnak elvételeért méltán kiszármazás
igényelhetők azok, kik a tanári körök teendőire
és jövedelmek reményében vállalkoztak.

Espervétel a tanári jövedelmek rendje
tisztában.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ély kisjuttól a személyn leírásának
ma jómállo' rendszere aligba megjelölés
s más eset is szükséges hogy a tanulmány
is ~~független~~ ^{vissza-}renddel egyjutt a tanári
javadalmak kérdése is tisztába hozandó.

~~Ély ~~tanári~~ Ély ~~tanári~~ hogy ~~tanári~~~~
~~kérdése ~~Ély ~~tanári~~~~~~

A kétségek keltetőtől való száma szerint
a tanáriak fizetett leírásainak helyét
a tanuló által felvéve kétségek tanáriak
kérdése megállapítás, melyből a tanáriak
teendőjének s ha lehet személyn éle-
működés megjelölés osztályok kérdésnek.
Mekkora legyen az a tanári s milyen
készségeket tartalmaz az a tanáriak
között az eldönteni csak megjelölés
a tanáriak eddigi jövedelmek elötérő
statistikai adatok alapján lehetne.

E szóval írja nem rendelkezés az
adatokkal s ezek a tevékenység
megjelölés jövedelmek nem tehet, s részlet
is az általános szabvány a közzététel
jövőkben ~~jövőkben~~ ~~jövőkben~~ tudja megjelölés:

~~a) a tanári által függetlenjének,~~
a) a tanulmányok befutó irány a
tanáriak juttatásainak fordítás
megjelölés, hogy az érdemes is valóban

Tudományos és tanos jövedelmek
a jövedelmek is elérje a 6-10 ezer
fontot.

b) Mindazon tanácsok hiábavalóan
bizonyos bizonyítékkal járó jövedel-
meket élveznek mielőttük tovább
ideigle kasszákban ~~arizmus bevezetése~~ a tanácsokat követően
még, a megítélés ~~és~~ a bevételek
és visszatérítést ~~előző~~ jövedelmek
utolsó 5 év utolsó hete.

Nem szabad, hogy az eddigi években
kevéssé bevételek rendszerének eltérése
a tanácsok által jövedelmek esetében
éjtelmes, mert a jövedelmek együtt
járni az azval járó tevékenységnek
kezdés. Nem szabad az egyetemi
tanácsok ismételt megújítás.

Arva kell ismételt megújítás, hogy
az egyetemi tanácsok ~~és~~ ^{a nemzeti} színe-javát
a legfontosabb jelszavakat követően
Kis a állásokat minden állásuk
Közül a legkevesebbé kell tenni.
De ha az állást ország jövedelmével
és tevékenységét látjuk el, akkor ^{jól} meg
Kell választani azt a kit tanácsok
Közül.

~~Ne az ügyeskedés: micsoda~~

~~Társaság~~

Ne töltsük be a társaságot, melyre
igazán alkalmas emberek nincs,
kiszűbbé vagy az, ha évekig betöltetlen
marad, mintha sokszor hozzá a leg-
kevésbé rossz példának el is egy egész
generáció. Tudományos törekvéseink
súlyosban áll.

megfelelőleg hűvös pletyis pletyis ismereti kinyerés.
~~Egyetlenül a plodata nem erőtlen és, hogy~~
Az egyetemes kanyarok plodata ^{az egy} tudományszerűség
"hallgatóság" oly ~~szűk~~ ^{szűk} körökben, hogy a hallgató
~~nem erőtlen a tudományt alkotó állás ne erőtlen~~
a tudomány alkotói állásával is megkedveljük,
kannak képzésük is terjesztésük jövendő" haladásuk
val együtt haladásuk.
A jutyis erőtlen ~~erőtlen~~ az erőtlen a modern "elég
kellő" elgaj. há kérem által lehet alkalomuk lehet
bennevettem tanulmányi által ben kelvőizes

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Lipsee. Physiologia:

Két asszisztens - egy mechanikus - a tanteremben
 csak 4 sor grad aránt, hogy a hallgatók ~~mind~~
 a legkisebb padokból is láthassanak - mint Ludwig
 mondja, a tényleg hasznosabb, de mégis nem
 csinálta volna, ha több hallgatóra számított
 volna. - Yelenley 100 hallgató. - Hogy a
 hosszú padok minden pontjából kisebb távolságok
 hiha érzemohak s. l. e. látni lehetne a padok
 előtt arókatunk egy labuzra két síneken
 eltolható arókat van, az egyik fa, a másik
 nő táppal, s ez arókatokon vitetnek egybe a
 kísérletek. - A teremben e. electricus foly amperet
 és a gásmotor kerékje vannak. - a világitás
 oldalról még pedig a hallgatók jobb hátsó felől,
 és felülről jön. - Vízszintőknél arókat oldal-
 ablakok berögzítendőkhöz - egy nagy befűdhető a
 Jelió ~~ablak~~ nyitás ahhoz, ha nagyarábbali
 kísérletekhez ~~arókat~~ egy nyitáson kívül az egy
 terem berögzítendőkhöz kivánhatók. -

A javított 1/2 lóerős gásmotor áll ~~fa~~ ^{amb}
 mint L. mondja 3/4 lóerős és elég nagy volna, és
 még minden munkát a Laboratóriumban helyén
 a fűtést egy excentricus kerék által, ~~és~~ az is a művet
 gátolja - a regisztráló eszköznél s. l. e. f. - L.
 szerint az egy regisztráló apparátus nagyon egyszerűen
 mozdul. -

A mélyebb páros berögzítést vannak a jelek határa

claf nedre - e papirusok a plafondon alhalasok
szigal által ~~vannak~~ hirkatok fel. -

Ph Elkülvörült osztály a tanári s tanítványok számára
ra nincs - mint Ludwig mondja, a tanári osztály nem
szabad magát elkülvörülni. -

A Világítási aron nésben mely állatokkal való munka
Lehre rotyaját az alio' ablak, nésbenben honyaljos
nyugon s esak feut tista nyugon át tösténik, egy
hogy az ablakhoz közele a felülvöl jöve" fey procedurá-
nát. - A batteriák kütörön gar kémia nyelvel
vannak ellátott, Nischében vannak elhelyezve.

Registraló kőrütokebe ajandja Ludwig: Batter bei
Schastmann in Lindenau bei Leipzig.

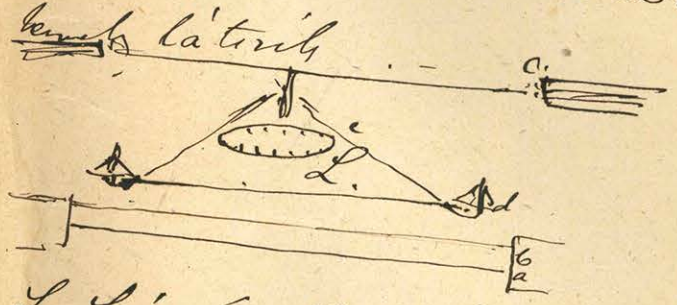
Uveg neműekre. Sprengel'sche Uvegprivatlyükra s
szivolt üveg dyoktra: Friedrichs und Greiner in
Stützerbach bei Ilmenau. - Egy szivolt üvegdyok
mála 15-30 garasba kerül. Golyók a Sprengel'sche
szivaltlyükhor dyokvat 2 tallé (Magyaros Geis szivalt
20 Tallé)

Physiologia Kötet 44 des tallé felmunka nélkül
költséke nem ezenen 60 des tallé

Özérnyak intérete.

Ar egyen alig egyeb egy eloadasi helyisegnel. - A tartalom
 20-21 káb magyar a padoh - nem egyenlertelen csengkednek -
 ar ar egyen p ülések támbaycinak teymagyaralt pontgait
 virekto^o vonal nem egyene hanem görbe

Ar ülések akként vannak ^{berendezve} elhelyezve, hogy minden hallgató
 ar köze intönek fején fölé a kerek leti antalra látkaron.
 A világitás felülről történik ~~se~~ ^{is} a száj közelében.

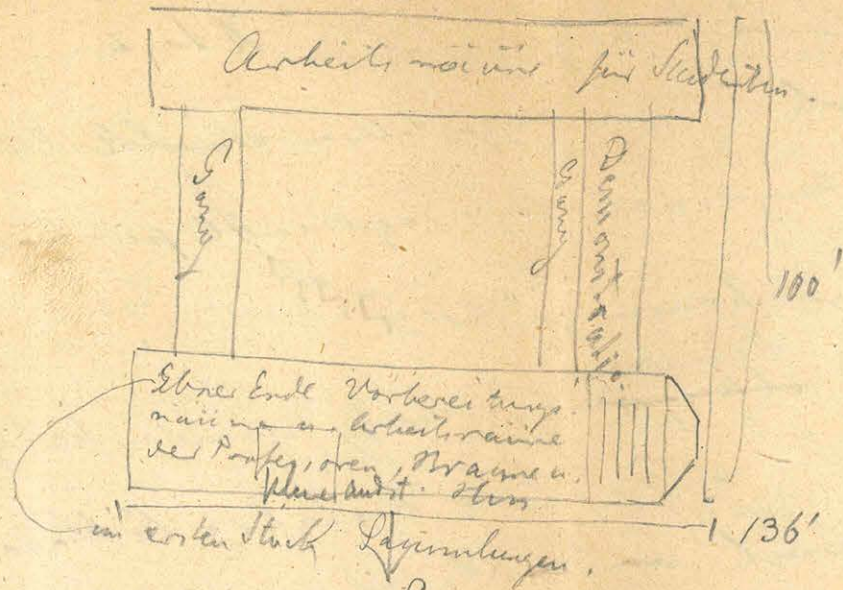
Ar ezteni világitás ~~is~~ 95
 láng által történik, mely a
 pollas on L Lángjárban van
 elhelyezve a, b, c üveg fedelel.
 a kizárólag mint inga mozgatható úgy

L Lángjár ~~fény~~ ^{hő} ~~hő~~
 a nyílás fölül, félre húzható - Ar nyílás a c b közepén
 fölött porró roulean-val bevonható - s e munkára
 a víz tömböve használható.

A vizetöntőnél világitásra egy nagyobb ~~láng~~
 használható - mely egy reflector belsejében lévő
 korrosú láng a büt áll - A külső állványon szer-
 gatható, st

Ar eloadó fölötti falon nagy víz melyre a képek
 illeszthetők - Projectiókra külső kamorában
 Drummond fény - A falon ar eloadó fölé nagy
~~felhő~~ hő alatti, víz ellen fehére festve
 az Projectiókra Drummond fény - mely ord büt a
 jümrében A c a górometerék - a górometerék
 s a két Drummond lángon Gottfried Lössau in Hamburg
 firmánál készült - s egyenlertelen szankhallat
 a föld szintben víz vezeték által mozgatható turbinára.

Anatomie

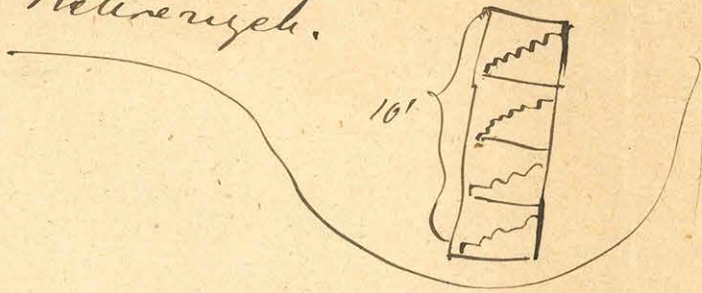
Aräume hat eine besondere Klimaanlage

Kosten gegen 100 Taler
 Thaler, Professoren
 keine Wohnungen.
 Hauptsache ist, dass
 viel offene Fenster da
 sind. - Hohe Seiten
 Licht - die Arbeits-
 räume teilweise auch
 Oberlicht.

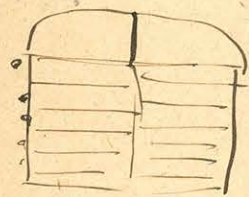
Berlin, Mineralogia

Elhelyezve az egyetem épület 150' emeletében,
~~4~~ ⁴ ~~his~~ egy van his tanderem 50 hallgatóra, ~~4~~ ⁴ ~~szűk~~
 helyreírva... A gornak bent mintegy 10 en.
 A gyűjtemény elhelyezése van, a tornakban egy oldalú ga-
 leriák, az elhelyezék melyekben a csomók a szem látsz.

1) Jeli metérengek.

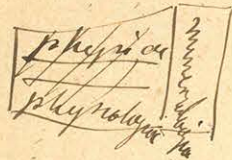

2) Jelyereknek.

Jelű üveg
 vasba fogva,
 bent falakak
 elárva.

A jelyerek jeli alapon garádicsmörű ley állanak, a
 aly jomán mint az ábra mutatja. A tornak közepén
 nagy üvegkavak alatt gula alakú rendszer.
 Dr. Ladebeck szerint Doros hely kellene a gyűjtemény
 jelöltésére - a hallere 4-5 dalyoró roben 1 korosztá
 1 volha a tanárnak 1 ar asszisztensnek 1 chemia la-
 boratornais, mindanyj kecseny. Lakás a szolgának

Az új tero szerint a jelyi la phytology
 melle jonne a Mineralogia, mi arant
 in jo volha, mest arra szemis ki lono
 rendszer nem leveu nuhszes, annak helyisegei idovel
 mas delra is harnalkathatua nak.

Kivánatos volha uzzanis mind a gyűjteményeket
 egyetris.

Berlin Zoologia. -

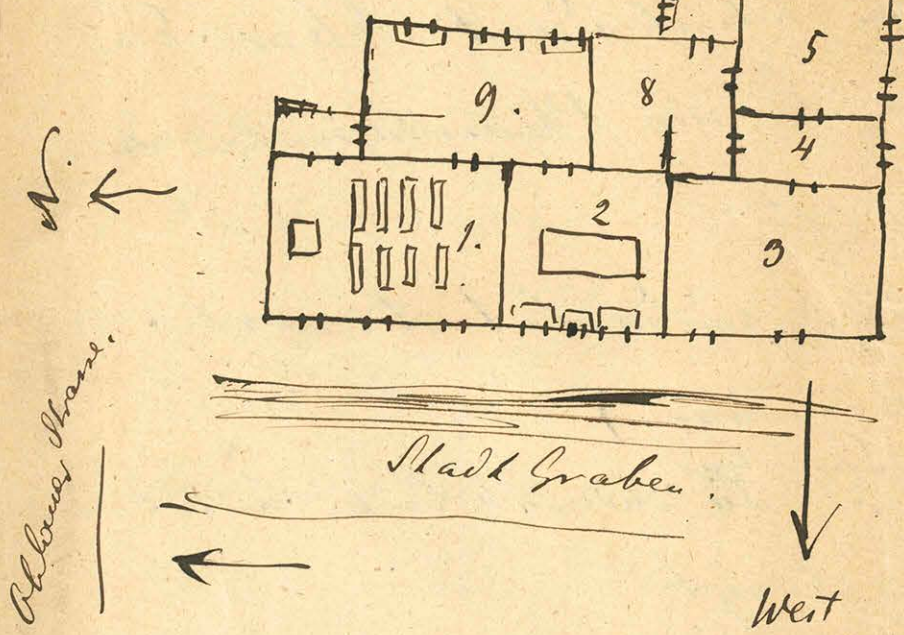
Felőlírva az egyiptemi 'epri' kőthen. Egy nagy bankon
mentegy 200 hallgatóval, ~~6~~ 6 kőis helyiség dolgozóval.

Sötét felülkőis. A tanai ott voltak.

Berlinben más Zoologia Cabinet nincs.

Breslau, Physiologie.

Lage am Plane 4.
Im ersten Stockwerke.

1. Ein Hörsaal für 30 Hörer verfenstertes, lehrreiche Leistung.
2. Dreifenster Saal, 3 Fenster auch Arbeitstische für Praktiker u. zu einigen chem. Arbeiten eingerichtet.
3. Arbeitszimmer des 2ten Amten, des Directors u. Bibliothek.
4. Mechanische Werkstatt für den Dienst & Feulroy.
5. Arbeitszimmer von P. D. Auerbach - auch Sammlungsraum für optische u. physikalische Instrumente.

6. Saal zu thermischen Untersuchungen. Mit einem verfensterten Alconen, worin das Galvanometer steht, während die Ableseung aussenhalb desselben geschieht. - im Alconen ein Stempfeiler etwa 5 Fuß L. u. 3 Fuß Querschnitt tief, in den untersten Boden hineingesenkt (Besonderer Raum entfernteste Raum).
7. Ein Saal zu mikroskopischen Arbeiten. - An jedem Fenster ein Tisch mit zwei Schubladen u. 2 Tassen angebracht, so dass je zwei Praktiker da arbeiten können.
8. Ein Zimmer für Vorräte, Apparate etc.
9. Ein dreifensteriges Zimmer für physiologische, physikalische Sammlungen - An den 3 Fenstern dieselbe Vorrichtung wie Mikroskopie wie in 7. - Die Fenster sind wie in guten Privatwohnungen.

PLUGAT
LUDWIG MUSEUM AKADEMIA
KONVYKTARA

An dem Stadtgraben mitten in einem Garten ist ein Gebäude
aufgeführt, deren erste Etage das Physiologische Laboratorium,
die Wohnung des Direktors desselben enthält, die 2te Etage
 dagegen als Geburtshilfliche Klinik dient. Ebener Erde
ist das chem. Labor., welches zum Physiologischen Institut
gehört u. Anwohnungen.

Das Personal des physiologischen Institutes ist:

- 1) der Direktor (Zeißweihen)
- 2) Ein erster Assistent ^{Geheilmitteln} der die chem. Arbeiten leitet und
physiologische Chemie vortragt.
- 3) Ein 2ter Assistent.
- 4) Ein Diener.

Jährliche Dotation beträgt 1500 Thaler, wovon
aber die ^{beiden} Assistenten je 200 Thaler enthalten das
übrige dient zur Deckung der Ausgaben wissenschaftlicher
Untersuchungen. (Der Diener bekommt seine Be-
zahlung direkt an der Königl. Cassa)

Zuhörerschaft —
Zuhörerschaft 60-70.
Praktikanten in mikroskopischen Kurse waren
im Sommer 1872 gegen 50,
Theilnehmer an den physiol. Arbeiten, 15-20.

Die Anstalt besteht:

- 1) aus dem im ersten Stockwerke gelegenen Labo-
ratorium,
- 2) aus einer chemischen Anstalt ebener Erde
bestehend aus 2 Abtheilungen, ^{je 2 Fenster} mit Capellen

Wasnleitung, Gas, Froheustränke, Arbeitstische ähnlich wie bei Hansen etc. Darin Arbeit der 1te Assistent u. ^{in 1 Platz für} ~~gegen~~ 12 Praktikanten. Daneben ist noch ein einfaches Zimmer für Gasanalysen bestimmt.

3) Den Stallungen, Schmutz, für Kanarien u. Meerschweinchen, b) für Hunde, c) eine große Kiste zur Hungertun.

4) Die Wohnung des Directors.

5) Wohnung eines Dieners.

(Assistenten haben keine Wohnungen)

Heurung: gewöhnliche Öfen

Püttel a physika hor.

a pallawon van egg roba en illoyirato ein-
lelebe. — Medica physika vunen.

Oct. 5, 1892.

Boeslau

† Nagy egyetemi épület az Odes mellett, abban a
Zoologiai gyűjtemény rovat elhelyezve. - Botanica
Mellelte chemia Laboratorium. (L. Wädeler)
Tovább egy szép két emeletes épület (L. Römer
munkáját) annak földmunkájában chemisch-pharma-
centischer Institut, - első emeletében physika.
Eh emeletében Mineralogia. - Az épület
kerület telkét néltől 120.000 - 130.000 taléban
(Römer, O.E. Meyer)

Physika

(L. Römer) - Régi iszkorok. - Ezenkint i. dotatio
700 taléban. - Assistentus nines - se er voltál Meyer
nél főbbnyira csak nyáron van praktikum. -
† nagy katederem 100 hallgatóra, egy kicsi antal
s. röhökkel 10-15 ne. - Szolya bent lakik.
Többnyire be nem rendszerelt szobák. - Nagy katederem
kerötetiketó - Jereut napfényt aron robatál
nyer melyben az optikai eszköök, valamint felállitva.
E vrelbál a katederem se roba v. a laufala van mintegy
1 1/2 láb olidali megyrögyü nyilatá van kappva.
(Klinherpus eszkörei a gas megyrögyüta isro kaphatós)
Hannoverben C.G. Müller-nél - Gyorsú é
sép regulatós az electrius lámpása Berlin
Kaiser u. Schmidt. - Kathetometere Meyer
göbbnak kiazójában Meyerstein ajándéja.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Mineralogia.

A mineralogia Práveho Terveho Saal jélelt kége,
van a 2 ik cimeketen. -

Személyzet.

- 1) A tanár s igazgató Rómer
- 2) A custos
- 3) A szalpa. -

Dotatio.

Eventim 500 tallér bevétele - Rómer a gyűjtésig
nagy részt 15 év alatt ebből merete. - A bütörék
& ezen kívül ^{milyen} 7000 tallérba került

Füthi az épületben víz gővrel felitelt kőfűtés.
Rómer az máha telen is jöttet, ha senki
sines volt csak, hogy a helyiséget bejéretre.

Kaligatórány

60 körűt, kiknek nagy része bent dolgozik.

Ar intérek áll:

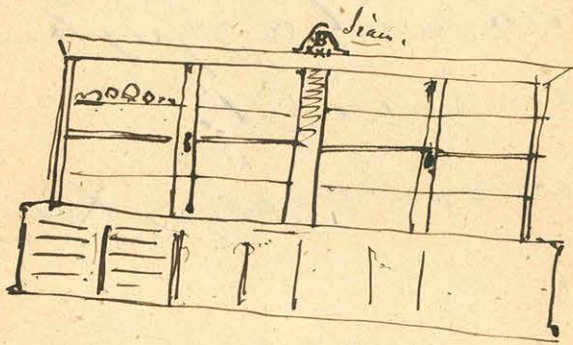
- 1) Director lakás (Rómer nagy szobráigot tulajdonít
amely nagy víz gővűtől volt talányon).
- 2) Szalpa lakás (Custornak nem, lakása)
- 3) A. Museum (l. Rómer. Katalógusát.)

Reberé nyek plálli'tás.

A világitás ki'vű - könyvtár vobereutegyrumer
ben és az Arheik rím nohen mellett plállitva.
Ar egyen éte keréek thekálban. Ar a
paläontologischer Saal és Mineralogischer

Saal körött löbnyire, egy a töblis gyűjtésény
 aytob is rendszeru nyitra. - Er előnyör a vilá-
 gításra. - Világos palatka sárgás kőmészre
 polirozott (cincold de nem polirozott) meli-
 nyek. - Lásd. Römer. M. M. Seite 10 a fezzetet.

B. Az alio a pólókat magába ráó néz körül
 2 1/2 láb magas. - A nékény előlöt Fy 1., oldalról 2.

Fy 1.

Fy 2

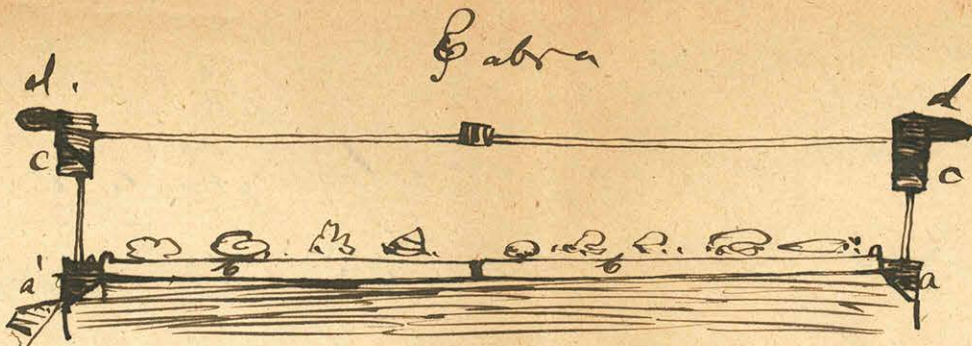
A szekények belül fehérre festve,
~~a felületénél az egyen a parámaah körötti orakarovoban~~
~~C. A hátsó falon a szekények a gyűjt.~~

Az árványok szimmetriusan vannak felolditva köréjük,
 egy nagyobb kiváló jellező példány két oldalh
 kértbe példányok - Az árványok formájuna köréj
 6" hosszút-2 1/2" széles a kértbe.

C. Szekények. Az uagy néz mérték 7" magas,
 oldalt is uagyel. - Köréjük a hossz irayben 1 1/2
~~széles~~ 12" hosszút
 kör oldalt tübb. - Körbe válszful nem erik, egy

hagy a kesztnelret. - Az alap
 melyre az árványok vagy körétek e nékény-
 nyekben felketve vannak sűrűs (matt) papir.
 Hozgy par magas e nékényekbe be nevelene
 arak felül röt ki nem nyitkathó - ar elülső
 éntititai nádja kővetkerő. Lásd § ábrák.

A fent említett ac. rész egy a nál alkalmazott charrier
 és segélyével a c' helyetbe hordható - s akkor a b' d' szin-
 lapok sán hátra kihúthatók s tüntethetők.
 Ely módon b' és a' tüntetése marad a gyűjtő-
 söt tüntetésére szükség nem is volt.
 d, d. fent nem egy 2" széles erős segély, hogy
 ne támaszkodni lehetne.

Minden ásványon sárgarézre s belakozva
 van az etiquette - egy nagy az ásványt körül
 együttesen lehet - ugyanazon etiquette az
 alapon is van melyen felül van. - Minden
 ásvány a legnebb alvált fordija a néző felé,
 a mi sárvölgyéb által van elvált - s az alapon
 s ásvány megfelelő jelek sémák lehetnek, hogy
 ha az ásványok ki is vették, azt ugyanazon
 helyetbe visszatevni lehetne.

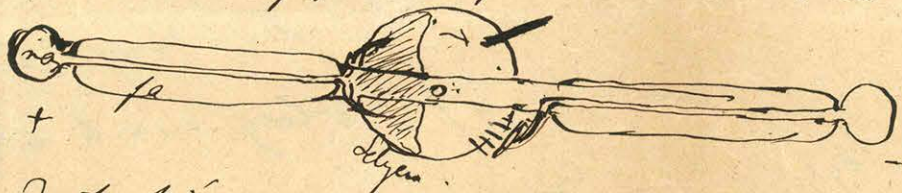
A nem ne Római oly nagy súlyt fektet, hogy
 sémák gyűjtésére le nem vesznek sőt
 helyek nem adóll volna.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Oct. 5, 1872.

Lipscse . Physika .

A physika ^{intéret} egy mint ma Jenáll 5 oszt szobábat áll.
1872 nyarán 257 hallgató a tanteremben nagy nehe-
zen helytett el - asszistens nem volt - csak egy
szólya . - Medica physica nincs , ~~de~~ ~~de~~ ellenben
a Chemia physikához Erdmann utáni megismeredelt
tanteremt jelenleg Wiedemann tölti be . - Hankel
véleménye a medica physica-ra nézve egy arat mind
Helmholtz - Károlynak tartja . - A jelen intéretben
sajó egy Wasserstrommelgebäude , melyet Hankel ki-
döntöttek a ~~szűrt~~ - Brunen für üveg (u) tártó va
karral - a Hoth für villanygép és működésének
jókabban tartására H. mely képet verek be a neh-
sége , melyben az eszköz áll nézőn alhalmarás
által . - A gép megtöltése kis villanygép (Fig).

A Data tío jelenleg 500 tallér . - ~~az~~ az Cuyastum
melyet nekben kis meteorológiai islelde .

Új épület .

az épületet tervezte ^{W.S.} Müller építész (lakik Pfaffenber-
strasse , ^{NO-1} Grosses Eckhaus , unten Restauration von Ratsda)
Jelenleg előirányozott költség 95 ezer tallér . - Az
új épületben vasat alhalmarás lehet - és két mellé-
sőke függetlenül fel szerüllitva a nagy meteo-
rológiai islelde - így hogy a vas beborítala
által elkövetett hibákat corrigálni lehet .
Az új épület minden ismételtséggel 45 négyzet van ar. uteritál .

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

A tanterem nékben a föld világitásán
mely nyitások mind teljesen befedhető. - Elebrus
fügt Kaysi tehát Kistör Kemerábal - napfényt
a gyűjtésig kábot, vagy a mellette föld növények
a tanár meylet illó ~~illó~~ neres üveg lapra vagy váson
er nyöre tehát vetíteni. -

A tanterem 250 hallgatója van sűrűn, a padok
aromban oly módon kennek bevérdés, hogy össze tölthetők
s'gy növények hallgatóra is helyet adhasanak.

Flanket a padokat nem akarta ~~is~~ általában mint
Armiák-nál - mert a physicus sokszor dolgozik
oly tárgyakkal - melyeknél ^{csak} egy v. ~~max~~ két
ismérvény kiterjedése jelentékeny (magnetis - Gold-
blatt electro meter) a melyeket csak a csak egy ismérvény
tárgy helyesen érkelni. - A physiolog már kőrü lénység
kört van - az állati nőrök minden dőlvőt lehet
~~hő~~ helyesen érkelni - s'gy itt a földolgy csak az
hogy az érkelő kört legyen - ~~mi~~ mi a padokban
jelkös alabiz elrendezésével csakugyan elérhető. -
Physikánál a körtzei nem oly könnyű, mert a
physikus tetszőleg magyarázza a cirkórid, mit
a physiolog a szervek körtzeivel nem lehet.

Zöllnernek az astronomia mellett ki torya - két
osztályban, melyek 4-öt magya. -

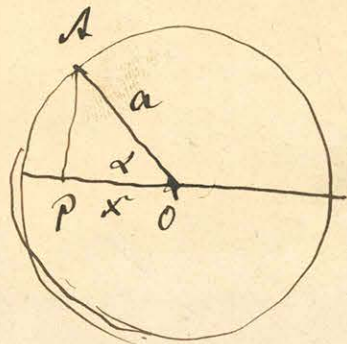
Bejelentés Hankollal. - Az egyetem saját évjövendölme 100 keresztalé,
a ~~the~~ Kultus miniszternek rendszer évjövendölme az egyetemről 150
ezres kelleit ad, a restki véli évjövendölme az egyetemről meg 150-
ezres meg. - Ely körülmények között minden csak lassan
haladhat. - Eper tételre egy bejött a legújabb Anatómia újult
a műki ^{klein háved} ~~totodas~~ al (keres meg meg valamely Braune
tanárnál) - kért a Zoologia - (keres meg minis) -
Ha Hankoll ~~mostani~~ helyi egyetemet követi Leuchart
a közeli jövőre. -
Az Akadémia felé az illandóan lenyelt állatvilág.

$$r = y = c \cdot u$$

$$y = c x$$

$$c a = \frac{a^2}{r}$$

$$c = \frac{a}{r}$$

$$y = \frac{a x}{r}$$

$$c a \cdot \cos \alpha$$

$$y = c x$$

$$c a = \left(\frac{2\pi a^2}{r} \right)$$

$$c a = \left(\frac{2\pi a}{r} \right)^2 \frac{1}{a}$$

$$c = \frac{4\pi^2}{r^2}$$

$$y = c a$$

$$y = c a \cos \alpha$$

$$y = c x$$

$$r = 2\pi \sqrt{\frac{1}{c}}$$

$$y = c x$$

$$x = a \cos \alpha$$

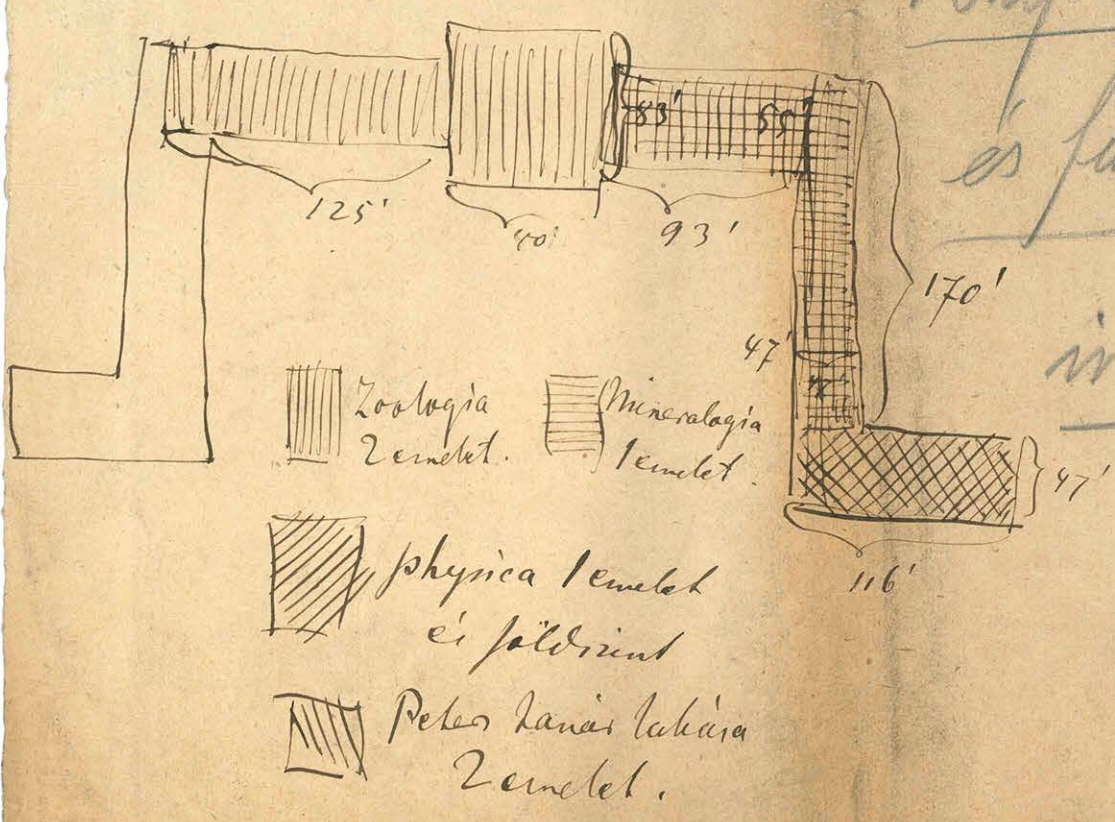
$$= a \cos \frac{1}{r} 2\pi$$

Berlin, Physika.

Dove kis laboratoriuma mellett, most Helmholtz nagy
 Van ideiglenes laboratoriuma, mintegy 10 szoba, a másik
 nyár on Dalgortak kéme körül van. - Jutatio 700 tallér.
 A helysége az egyetemi épület, temetőnek a földminte nek
 oldalra nyában.

Helmholtz szerint: *medica physica* káros, ha az orvos-
 növendékhez egyedül azt hallgatják, mellesleg egy asszisztens
 mellett megjárja. - *Theoreticus* physika ugyanahhoz hibás,
 ha a tanástól az entőzők elvitének, mert a fő dolog
 éppen a kísérleteli meggyezés. - Szerinte legjobb kéne
 egy rövidebb egy semesteres *exp. cursus* és azután
 egy más tanár által előadott 2 semesteres *cursus*,
 mellette *theoreticus* rész.
 Az új tervezet látni ott.

Rüföldi fizika
 és fiziológia
 intézetek.

HASTAR
 TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
 KÖNYVTÁRA

Fizyka a tervekhez

A fizikai labororium déli oldalán, a térnek szemé.
A fiziológiai kánt. dícsat napfényt filtert szemé.
Präcisio munkálatok a hűtésen töltésnek a vörös
elkerülése miatt, az körülmény utat, aszfaltosra
kerülék - a az entővél orlophoz fogva, nyugodni
fenn kell az orlophoz nagyon hűtésre tevé, mert
akkor a vörösnek nagyok. ~~Lab~~ a jövendő labororium felállítás
hagy 10 méter hosszú orlophoz nagyobb vörösök vanunk,
mint a 1. rész talajon. - Ez az orlophoz nyugodni
alapsa, asfaltra, vagy többégy méterre valóak
Jaracozatra állíts. - Az épület körül 1 1/2 méter
mély árok lesz csinálva. -

A physica et physiologia együtt mintegy 800,000 tallert
Jog kerítési

cidry. a kamara adott név 500 000 tallert

ablakon kívülről a helióstat
állíthatják fel. Mások,
ellenben jobban felkötve
az éjszaki oldalon

Oh próbák ellenben, melyek
finomabb mechanikai kísérle-
tekre garók mérésére jellemző-
lék. épületekre lépnek páros a
az éjszaki oldalon a földpint-
ben jobba lépnek elhelyezve
mert itt rázkódások s hőmér-
ségi változások ellen jobban
védelmek. Hangtani, magne-
ticai vagy galvanicus kísér-
és egyéb kísérletek egymásra
kölcsonőse ravars'befo-
lyást gyakorolván, az egyes
helyiségek példörára s elhő-
löntése roknak vagy előnye-
re folgálna

(17. - 18.) Két próba a pinceben
oh kísérletek páros, melyek
jobbans amagokkal történnék.

(19. - 22.) ~~Finomabb~~ Két
Két ablakon próba pontos mé-
résre, a földpintben elhelye-
ve a körmök legalább kétszö-
ar éjszaki oldalon. É próbák
amind egyiket egy körvellen
akalazba bocsajtott az épület
többi részektől független

Közploppal kell ellátni. Az e-
próbák egyike alatt felvett próba
helyiség a normál óra elkez-
vésére fog használatban lenni, a
mennyiben az a közplop-
pontban függő erőszakkal
meg. ~~Ezen~~ ^{valamint}
a két (7-16) jelelt próbát
a mennyire csak lehet az épü-
letnek azon részére kell helyezni
meg várakozásoktól leginkább
ment.

23.) Az épületnek ugyanarra
részre egy kis ~~koronát~~ ^{visel}
tet is emelhetnének egyes
csillagvizsgálatok építésére

24.) Egy vegytani konyha
a ^{helyő} ~~helyő~~ ^{helyő} ~~helyő~~ ^{helyő}
a ~~helyő~~ ^{helyő} ~~helyő~~ ^{helyő}
gekkel s kijárással egy rész-
ben földtől udvarra, ~~mel-~~
ly műveletek ~~végzettsé~~ ^{végzettsé} ~~végzettsé~~ ^{végzettsé}
részére
meltek rárt helyiségben más
kiszéletekre, karos befolyást
gátrolódnának.

25.) Egy helyiség az épü-
let kiépítésére a vegytani
konyha és a 3. és 4. dolgozó
helyiségek közepében

26.) ^{az épületben} ~~az épületben~~ ^{az épületben} ~~az épületben~~
mára ~~mel-~~ ^{mel-} ~~mel-~~ ^{mel-}
ben ~~epítés~~ ^{epítés} ~~epítés~~ ^{epítés}
pad galériákkal stb. állhatnak

27.) Pincehegysek körülő a-
nyagok számára.

28.) Jég verem.

Eltekintve a pallas és pün-
cehegyektől mind~~en~~ az erdő
mezem litett hegyektől őpese-
bb ablakot fognak igényelni
D) Jég Lakások.

1) Jég Ar igazgató számára.

2) Jég káros polga számára.

3) ~~Jég~~ segédet körül
legalább annak számára, ki
az előadásokat előkészíti

növekedése esetében a padok
háma is nagyobbítható legyen.
Az előadóval szemben a hallga-
tóság mögött kis fülke van alkál-
marva, melyben a fénytani
kísérletekhez gyakran fülkésze-
elektrikus lámpa lép elhelyezve
fényét a hallgatósággal szemben
álló falra vetve. A lanterem-
ből féles fohosó vezet a gyűjtőme-
terembe s e fohosón keresztül
fognak a napsugarak a terembe
veteteni. Kísérleti helyiségek
rápko-daroktól mentes a falakra
borított oplopokkal vannak ellátva.

~~Az első emeletben még egy phy-~~
~~zicas gyűjtőmérő terem a könyvtár~~
Az első emeletben a termépföldtan
művelőknek még következő helyiségek
vannak háma: egy nagyobb gyű-
jtőmérő terem, könyvtár, 3 proba
a tanulók dolgozói háma
egy proba szék és ugyanegy proba
a tanárnak finomabb munká-
lataira, egy proba gázakkal
kísérletekre s végre egy fény-
tan kísérletekre háma helyisé-
g. Mindegyik helyiségek fellelőtel-
sel lépnek ellátva s az azok
körötti közlekedés

felül folyosón át fog költönni.
A földpint 2 az első emelet öfretköté-
sére a főgaradiuson kívül még egy
kis csigalépcső is lehet alkalmazni,
az előzők felállítására pedig fel-
hívó gép van tervezve.

A második emelet felül a ter-
melhetten tanára lakás gyanánt
fogja birni. Ez intériet a
kiserleti termelhetten rendez
tanáranak vezetése alatt fog álla-
ni, s annak feladata lehet az elő-
adások mellett még kiserleti gya-
korlatokban tudósokat nevelni.
A német egyetemek termelhet-
tudományi tanárai első sorban
tudósokat körekefnek nevelni
aron tapasztalás által igazolt
meggyőződésből indulva ki, hogy
~~az első a legjobb tanár is pedig~~
a tudományt csakis az fogja ta-
míthatni ha az célaira felhagyat-
lakni, aki azt teljesén bírja.
~~A termelhetten vagy sokon~~
~~adományainak előadásainál~~
~~németül~~ E felfogás követke-
ben német egyetemektől
rámúve vannak azon speci-
lis érdekeknek megfelelő
előadások, minők pl. az or-
si termelhetten vagy a ter-

méjett an gyogy perczek igemeri-
hez alkalmazva sat. Amal na-
gyobb fiamu oly elo'adasokat talalni
melyeknek celja a tudomany egyes
agrainak to'ebbi ismeretese s az
elo'morditasa, az ilyenmu' elo'a-
dasok tartasa leginkabb magan-
tanarok feladata s ezek által
nyeri a magántanári intésemen,
Nemetszországban nagy jelentőségét.
A nemet magántanár az isko-
lapadjaiból kilépve nem elégül
meg azonnal, hogy felárnyalt, a mint
az tanáraitól tanulta, keres
alaki változtatásokkal előadja,
s ez által bold tanáiraival ver-
senyre keljen; hanem előbb maga
kutatja át tudományának egész
ápróságát s a versenyt nem
az előadásokban hanem tudomá-
nyi dolgozatokban keresi. E
törekvés a magántanári egyes
tudományok szigorú tanulmányo-
zására s vizsgálatalára vezet;
s így keletkeznek azon érdekes
répletes előadások, melyeknek
jelentőségét nem csökkenti az körülmény,
hogy azokban legfeljebb meg-
tanuló s maga az előadó fejlődik.

A kísérleti terméskattan tan-
kére mellett Lipcsében még
egy régebben Erdmann jelenleg
Wiedemann által betöltött tan-
kéket látunk

mely kiválóan a terméketlen vegy-
tani részesnek minősítésére van írva.
Nem kis segítséget nyújt a terméket-
len tanításban a mennyiségelmék
jelentéki tanára Karl C. Neumann
is, ki egyes diákok mennyiségelméi
részeket ad elő. Ugyancsak a lipcsei
egyetemen Töllner is mint
rendes tanár van alkalmazva,
s az egyetem számára kis könyvet
írekelt fel, melyben oly általános
érdékűvé vált napvisszafutást
épkörülheti. ~~Flymnédon gondos~~
~~kozva van arról, hogy a ter-~~
~~mékettannak több irányban min-~~
~~velése képviseletre legyen~~
~~amméltul aronban, hogy az~~
~~egyetem~~

HÁGYAR
UDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ar életünk ismeretét bejelle-
sége még egy intézet állásában
ben. Csak a tanár ~~belátása~~
felismerve a nagy befolyást me-
lyet népszerű előadások a tudó-
sági iránti érdek bejelle-
sége által magára a tudományra
gyakorolnak, a világhírű elnöki-
lására saját költésében is élet-
műveit intézetet állított fel. Ez inté-
zet egy nagy "első" világhírűséggel
ellátott, több mint 400 ülése-
ket tartalmazó előadói leve-
lök, az azokkal kapcsolatosan
lévő előkészítési helyből áll.
Egy kis virágot is által használt
gép a ~~szó~~ fincszerű munkáerő
~~elő~~ a fincsében elhelyezett
elem - a könnyű gázok a
nagy erővel "Judson" egy elő-
állítására fincszerű anyagot
nyújtják. A hallgatók kényel-
méről ruhátár által is gondos-
kodva van, a kényelem az in-
télben nem mellékes kövület,
hiszen annak fő feladata az, hogy
elvértet nyújtson.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

57 m.
16 m.
16 m.

A gazdaság fejlesztés mellett,
melyet az élelmi és vegytani
intézetekben találunk, kell
nő a többi termékek
májok tanulmányozására
fontos intézetek közeletlenség
get. A termékek, asvány
tan és állattan még gyűjtme
nyek felállítására sem bírnak,
de helyiséggel a ~~laboratóri~~
umok laboratóriumok teljes
májornak. E hiány leginkább
érvényesítővé vált termékek
néve, melynek tanterme a
jelenlegi hallgatók (1872. mári
felelő 25%) felet is alig csak
nehéren képes befogni. A sür
gető munkának a jelenleg épít
és intézet által eddig kész leve.
Ez intézet az asványtan és
1873 vegyi ~~intézet~~ de leg
földtan ~~intézet~~ mely ~~vegy~~
leve az épület által, mely ~~vegy~~
tan intézettel szemben épít
setik. Ugyanez épületbe az
asványtan és földtan inté
zetek is el fognak helyeztet
ni. ~~Ez új termékek~~ in
tér. Tanulmányos híve
sége folytán sikerül

er építendő" intézetek tervei ma-
solában megkeresni: 57. méter
hosszú is 10 méter széles 2 emeletű
épületben lesznek ez intézetek el-
helyezve, melynek nyugati olda-
láról még a földszinttel kapcsol-
atos termépfuttató előadasi te-
rem van csatolva. Az épület hossz-
irányába keletről nyugatra húzó-
dik, úgy hogy két fő homlokzati-
rész egyike délfele másiha észak-
felé tekint; ~~Ugyanakkor~~ annak
elhelyezése oly módon előkövetelt,
hogy minden pontja a körül-
vevő utaktól legalább 25 méter-
távolagra legyen. Az épület
köréjén a lépcső^{ház} van elhelyezve
mely egyrészt mind ~~az~~ a határt
képezve ^{egy rész} termépfuttatói másrészt
az ártalmatlan és földtani intézetek
közt. A termépfuttatói intézet-
hez ~~földszint~~ helyiségében ^{souberrain-}
a hársi polgár lakása, a tanár
pinceje, fűtési gépparkházak
mellett a tudományos célokra
szánt jogokkal is találmi: ~~szóval~~
sőt minden olyan kiegészíté-
sek, melyeknél ártalmas görök
fejlenek, itt fognak végezteni.
Ugyanitt vannak elhelyezve

aron galvanicus elemek, melyek
ar előadásai vagy más kísérletekkel
ar electricus folyamot szolgáltatják.
Egy csendes jól elfalazott helyen
a Cavendish-féle kísérlet leír-
látható kimutatására annak,
hogy minden anyag más a-
magra vonzást gyakorol.
~~magasabb~~ A minthely, melyben
ar intőre gépekre fog dolgozni
pinten a pincéknek világos helyé-
ben van elhelyezve. A földpánszek-
ben a termépfettami intőre illető vége
fémára a lantermen kívül
még egy nagyobb gyújtóeménnyel
teremtődik egy előképző helyén a
tanárnak egy dolgozó helyéből
s két tanulók dolgozó helyeire
hátról a hely ~~szolgáltatott~~ áll.
A lanterem kétoldali vi-
lágozóval és pedig mindkét
oldalán három-három helyen
beszélhető ablakkal van
ellátva s ezen kívül még
egy felső pincét helyesen besze-
lhető nyílással van ellátva.
A helyesen emelkedő padok oly-
 módon fognak képződni, hogy
arok öfőbb felhatalom is legyenek
s így a hallgatóság számára

Berlin.

Felsorolás aron helyiség elhelyez-
kedés az újonnan építendő ter-
vezési terv szerinti intézkedések számára
kívánatosnak látnak.

Hogy a felemelt helyiségek
nagyságát némileg jellemzően
ablakok számát ~~emlékeztetnem~~ meg-
jegyzem fel, felvéve hogy azok
nagysága egymástól távol
összesen mintegy 10 lábat felel-
meg mint a jobb magánlakások-
ban. Erel nem akarom mondani
hogy építési szempontokból ne
lehetne nagyobb helyiségeket
kisebb számú de nagyobb abla-
kok által világítani.

A.) Előadási helyiségek.

1. Egy nagy tanterem 200 hall-
gató számára. Legalkalmasabban
~~délről északra volna az elhelye-
zés~~ úgy az az épület déli
oldalától északi oldala felé
terjedne, e két oldalon
~~meg~~ nagy ablakkal ellátva.
Ez módon ~~egy~~ ^{egy} ~~terület~~ ^{terület} volna
szükséges kiegészítéskor nap-
sugarakat nyerni, másrészt
a helyiséget észak felé fellosz-
tani. Földalati pontok

kiszáradt - pl. Foucault ingája,
a testek melegedése és általánosan
~~levegő~~ nagy magassággal kell rendel-
kezniük és az okból előnyesen mu-
latkozik az újabb Glasgow Cambridgeba
alkalmazott berendezés ~~mag~~ mely szerint
a kamrában kétféle nyílással
törtérik az ~~az~~ ~~er~~ általánosan
mi általánosan káros lehet. E
káros részben a gyújtó és
vészének felállítására részben
pedig arra szolgálhat, hogy
egyes korosabb hallgatónk pi-
mára kézenlős műhelyek helye-
teszhetik el. Ezen káros jelöl-
telőket és másodk szűk nyi-
lással kellene átörömi, mely
és pallos kamrába érve sebb
volnának elhelyezendők az illető
tárgyak megerősítésére vagy
felújítására szükséges eszkö-
zök.

2.) A kamrában mellett és
ablakos előkészítőproba ~~és~~
~~előkészítő~~ előkészítő lappal
tervezhető elváltatott mely
a kamrában és nyílás
általánosan önkéntes, mely eltolha-
zó lappal könnyen és kézzel
berendezhető.

3.) Emellett egy kétablakos
dolgozó proba aron regéd, pámára,
his az előadások ^{hiszen} előkefűtésével
foglalkozik.

4.) Egy másodikk kisebb tan-
terem két ablakkal mindegy 30
hallgató pámára funkcióképesé
valik arévt, mert a nagy terem-
nek károsólag ar általános ki-
sérletis előadás pámára kell
fontartva lennie. E teremmet
minden más célra való haszno-
lata lehetelenné lennie több ep-
könyv öprefüggő feladattartat
a mint ar különösen tárgylagos
mutatványokhoz funkcióképesítik.

5.) A his tan terem mellett
egy ablakos mellékproba ar előa-
dó tartózkodási helyeül.

B.) Gyűjteményi helyiségek

1.) A tan teremnek A) alatt
említett felső részén kívül kémi-
szettel ar epkönyv pámának job-
bani növekedésére legalább még
két terem funkcióképesítik minde-
gyik 5 ablakkal. E gyűjtemény-
teremnek a tan teremhez le-
hetőleg közel kell lenniök úgy
hogy arval kényelmes körleke-
zésben álljanak.

2.) Néhány nagyobb probamó-
dára kiállított pallashe-

lyiségy oly régi építőrk. felállí-
tására léf. pütközés, melyek történeti
érdekkel bírnak, ex régi építőrk
főbbnyire benyúlmerék és műsorak
lévén az e hely iségetbe vezetö léf-
csöknek és aytóknak tágasatnak
kellene lesni.

3.) A kiserletekhez pütközés az
azok elhelyezésére két pallás-
kamara és két poba a pincébe
léf. pütközés.

C) Dolgoro' helyiségek

1.) Az igazgató' iro' pobja
két ablakkal öpnekötletes
annak lakásával.

2.) A mellett egy ablakos ^{elő}
poba

3) - 4) Két négy ablakos terem
a kezdök dolgoratainak számára
mindegyikben 3 dolgoro' helyed.

5) - 6) Két két ablakos poba
az előbbiek mellett azon ^{két} segéd
dolgoratai számára, kik
a kezdök dolgoratait vezetik

7) - 10) 10 egy ablakos dolgo-
zó poba előhaladottak számára.
E poba'k köröt egészek az első
emeletbe és a déli oldalra volna-
nak elhelyezendök fény tanis
kiserletek építőlésére jól
száro' ablak táblakkal és ^{ei} ^{nyílászorókkal} ^{az}
ellátva, ~~is~~ ^{is} ~~hogy~~ ^{hogy} az a heliostat elhelyezésére

jelentékenny befolyást gyakorol.
Halk már e ludomá'nyok haladá-
sára

Aki elfogulatlan jömmel
vizsgálja az álláspontot, melyet
Európa kivétel nélkül a termé-
jelstudományokban elfoglalnak, az első helyet
kétségtelenül a németeknek fogja
oda ítélni. Nem mintha más nem-
zeteknél egyes nagy tudósokat nem
találna, kik Németország első nagy-
ságaival a versenyt ki nem adnák;
hanem azért, mert sehol-
másutt nem látjuk azon rend-
peres együttműködést, mely bar-
minemű nagyperű munkálatok
kivételére jónak séges. Míg más
országokban a tudós löbnyire csak
egyedül s elpigetelve dolgozik, addig
Németországban egy értekes gondolat
valósítására páran nyujtanak se-
gedkeletet s a tudós inkább csak
az építész szerepét játssza, ki ter-
vet munkára kész tervek által rök-
li végte. Az e rendperes közre-
működés létesíté nem egyéb mint
az ^{új} német laboratorium.

Mintán A. 16. század óta, midőn
a tudomány azon komoly meggyőződe-
hez jutott, hogy a terméjelzetet csak annak
vizsgálata által lehet megismerni
^{mind} a vizsgálata leghalhatósabb nemzetek
a kísérlet által ki; a tudósoknak
laboratoriumra azaz oly helyisé-
re volt jónak sége, melyben kísérle-
teit végzi. Egy hobba vagy pince
nagy tűrővel, fűtővel, hűtővel,
üveg- s fém edényekkel ellátva
adja képet az első laboratoriumoknak

melyeknek rosz levegőjében sőt
világítása mellett gyakran a legfon-
szabb igazságok koráltak világra.
A tudományokat e minkezei alap-
jukat a jelen párat eléig alig legfeljebb csak annyiban
váltották meg, hogy a képzésnek
halmara növekedven a dolgozó ke-
lyisei mellé ^{kalás} gyűjtemény állítottott s
legfeljebb egy előadási terem csatol-
tott, mely egyes kísérletek kivé-
lére alkalmas volt. Az ily labo-
ratoriumok feladata az volt, hogy
a tanárnak vagy legfeljebb egyes
kegyenceinek tudományos minkezei
ül szolgáljanak legelőször az
arra maradtak tudógyo' tanuló
előtt, ki annak jóslós berende-
zésel megelégni csak barmalmside
megelégni nem volt képes.

Giebig J. volt az első "Képa-
boratoriumok" ~~berendezés~~ ^{rendelgetés}
másképp fogta fel s azok be-
rendezésel másként létesítte.
1824-ben Giepenster mint a
Chemica tanára Giepenbe hivat-
va ott laboratoriumát a tud-
ógyo' fiataloknak megnyitotta.
Nem porított az előadási
kísérletekre, melyeket a tanár
segédei zárt falak mögött
képzésnek elő; hanem hallga-
tók minden buvárlatainak
tanúsá' leve keröbbe adta
a fegyvert, melyvel magok új
igazságok kivívására képes-
test nyertek. E lépése által

tanuló'nak tanára'hoi viszonya
lényegesen megváltozott, a tanár
a tanuló kritikája alá esett s
mint ~~ma~~ egyik mint a másik harcossá
vált a tudomány. polgálatában
~~esetleg~~ rang által különbör ~~vep.~~
E új módszer sikere nem ma-
radt el, a kis Giessemlabora-
toriumban nagy emberek fej-
lődtek. ~~Ad~~ Gerhardt, Hoff-
mann, Frankland, Kekulé s
többek dicsősége fényesíti e
laboratorium emléket.

A példa a vegytanra nézve
adva volt s Németország többi
egyetemén követtek azt, úgy hogy
ma azok mindegyike bír a
tanulók dolgozatainak ~~fontos~~
megnyitott vegytani labora-
toriummal. ~~Árnyéka~~ ~~mellet~~
~~a fiatalok~~ A tanuló bizonyos
öfreg lefektetése mellett e labora-
toriumokban lehet és jogot nyert
a ~~fiatalok~~ ~~szükséges~~ ~~epkö~~ ~~ök~~ ~~kapcsolata~~ ~~ra~~
s a tanár utmutatására. A ~~tan~~ ~~ar~~ ~~utolsó~~ ~~években~~
go'ság, melyet a fiatalok ~~tud~~
már e gyűpontjai felé gyűltek
a laboratoriumok nagyjobbítását
s e ~~de~~ ~~szükséges~~ ~~é~~ ~~s~~ ~~ek~~ ~~ként~~
kelethettek azon nagy ~~per~~ ~~inte~~
zetek, melyeket ma Berlinben,
Bonnban v. Lipseiben találha-
sunk.
A vegytani intézetek mint
az első laboratoriumok, me-
lyek a fiatalok dolgozatainak

nyitva állottak, nemcsak vegy-
felkészítés de más tudományok mű-
velésére is ~~mind eddig~~ csaknem
napjainkig dolgozó helyül szolgáltak.
Nemcsak országban ma járakra
meg, azoknak főmunkái, köik vegy-
tani laboratóriumokban nem
arért dolgoznak, hogy a vegy-
tani ~~megismerés~~ ~~elősegítés~~, ha
~~nem arért~~ hogy a kísérleti
~~működés~~ áll sikkait elsa-
jálítsák, hanem arért, hogy
a kísérleti módszer által-
ában megismerés kezjének.
A feladat, mely ~~ma~~ kísérlet-
tani, e diéta példák ~~nyoman~~
más ~~tudományok~~ ~~intézetek~~ ~~intézetek~~ ~~intézetek~~ ~~intézetek~~
ma világosan áll ~~előtérben~~ ~~előtérben~~ ~~előtérben~~ ~~előtérben~~
~~s nem magyaráz~~ s abban áll
hogy a többi kísérleti tudó-
mások művelésére is ok
laboratóriumok emelkeznek,
melyekben a ~~tanuló tanulás~~
~~szükségétől függetlenül~~, ~~szükség~~
a tanuló tanulás ~~szükségétől~~
függetlenül olvasó aron meg-
felelőse magának dolgozó-
si jogot. Az elletten, a ker-
ményekben máris követés
példát s hávár az azoknak
főmunkái, ~~intézetek~~ eddig. Nemel-
országban ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~ ~~nem~~
meg nem verseny erhetnek
a vegytaniakkal, megis

Lipscse:

A lipscsei egyetem laboratoriu-
mái által ma ~~csak~~ az első
helyet foglalja el; Kolbe vor-
tése alatt vegytani intézete
mellett Ludwignak élettani
intérete emelkedik s azokat
szemben épülő termépfattani
s ásványtani intézet falai
már befejezésökben közelednek.

A kis pruss állam ez egyetem
felügyelőségét komoly céjjal
szinte hi s az egyetem ^{mintegy} 100000
sallírnyj s azát jövedelmét ~~ezzel~~ kívül
kint annak jobb rendszer ki-
adásaira évente 150000

szallit a rendkívüli ki-
adásokra az az anyagi forrás
~~rendkívüli költségek~~
~~szállit az a laborató-
riumok építésére fordították~~
~~szeg hogy néhány év múlva~~

E rendkívüli költségek szál-
litatására épültek az eddigi in-
tézetek épül a jelen évben a
termépfattani s ásványtani
intézet s épülmi fog a 1873-ban
a bonclani 1874-ben pedig az
állattani intézet.

Physiologia. Az egyetem physi-
ologiai intézete Rudwíg vezetésénél
alatt a vegytani laboratorium
közeleiben minden oldalról feba-
don állóan építetett. A vetkomy
falakkal s lehetőleg egyfenn
épített intézet, építkezési költsé-
get 44,000 tallér volt s annak
butorárára s felperelésére
amintegy 14,000 tallér fordítatott.
Ez intézet magas pinceszobát
földszintből s I. emeletből áll.
az I. emelet lakásokkal tartalmaz.
A földszint a laboratorium
munkahelyiségeket foglalja magá-
ban. ~~Itt a kémiai munkák~~
~~egy harmadik osztályos munkahely~~
~~É földszintnek alaprajza~~
Itt áll; az egyik Oldal a fővet-
tani s gőzcsővezetési vizsgálatok
ra van szánva, a másik a
"előboncolásokra" és terméshatani
vizsgálásokra és kísérletekre rendel-
tetve, végre a harmadik Oldal az
életben vegytani munkahelyisé-
gek foglalt. Ez egyes osztályok
között találjuk a közművek
s a terméshatani és ~~az~~
osztályokat. Az egyes helyisé-
gek egymáshoz elhelyezésénél
lehetőségese volt hogy azok
mindegyike a neki meg-

felelő világitást nyerjen és fe-
dig kintönörön hogy a physical
optiká nyugalma és de'ne rajta
ablakaitól közvetlen napra-
vakal nyerjen míg ~~az újítás~~
a görög véfeti optiká világi-
tását az egyenletes fényeségü
éjszaki éjboltoattól nyerjen.

Ar intézet minden helyisége
gáz- és vízvezetékkel van
ellátva a pincejében mint
az egésznek illetője a "lovereja"
gármotor, morog ~~hajta~~ mel-
nek mozgása egy perü öprekő-
tetések által a physical helyisé-
gekben elhelyezett keretekre
van átvive; e gép megezt tel-
jesperint bármily munka vég-
zésére lehet használni; a többi
között az ~~az~~ gyújtató hajta
s az önjelző képi leképek egyen-
letes mozgását ephörli. ~~És~~
nagyobb kiserleteknel a salaj rpi-
kodás ~~száma~~ befolyásának kikermi-
lésre végett az épület alapjai-
tól függetlenül köözpontok
~~És~~ Finomabb kiserleteknel
a salaj ~~száma~~ felső rétegeinek
s az azokkal öprefüggő épüld-
nek varkodási karos beso-
lást ~~száma~~ gyakoroltságának,
melnek kikermilésére

Er intérében is az épülettől függel-
mül a belső mélyébe felállított kööplö-
pokal belálmuk s ezeknek felső vízszintet
határolja fogal itt a legkényesebb mű-
veleket kivételére. ~~Egy másik~~

Mindazon helyiségek, melyek
vagyis kisérleteknek vannak fűtve,
külön hőmérsékletet elhatároztak,
sőt a helyiségek sarkalatainak, úgy hogy
kellően vagy árthatalmas gőzök
felé elvezetnek.

E berendezés mellett az épület
géljának sok tekintetben megfelel.
A dolgozó helyiségek ^{megfelelő} világítása
aroknak nyugodt helye ~~is~~ az
arok körüli könnyű közlekedés
~~az intérében~~ ~~arok~~ arde intérében
tudományos munkálatok kivételére
alkalmasa' befik. Er előnyes lu-
dajdonoságok mellett felhívik az
előadói terem tökéletlensége.
Eltekintve attól hogy az "előke-
pítő" helyiségekkel közvetlen kap-
csolásban nem áll, még ~~amint~~
világítása is csalszerűn, mert
fényét felülről s a hallgatók
jobb here felé eső oldalról nyer-
ve a hallgatóknak a jegyereit
nehézre' befik. A tanár az
intézet első emeletén lakik s
folytonos jelenléte által mor-
dija elé a tanulók dolgozatait.
Két segéd s egy gépész segíti
ő munkálataiban.

HÁNYAT
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ugyanazon épület másik párnájában az asványtan és földtani intézetek elhelyezkedése. Az asványtani intézet számára a földtani intézet elhelyezkedésénél három darab műveletre számít helyiségek, egy olvasási kísérletekre számít próbák, szolgálata és a tanteremre szükséges anyagok raklára. Ugyanaz intézetben az első emeletben a földtani és a tanterem egy előképző próbák a tanárnak egy dolgozó próbákja egy terem vegytani műveletekre egy másik földtani kísérletekre és végre a tanulmányi gyűjtemény.

- *Handlungsformen* - foglalkozás.

Az I. emeletben egy 23 méter hosszúságú és 16 méter széles teremben az asványtani gyűjtemény fog elhelyezkedni.

A II. emeletben az asványtan tanárnak számít lakás helyét tekintve a földtani intézet felállítására tervezett. Két gyűjteményteremből és 4 dolgozó helyiségből fog állni.